

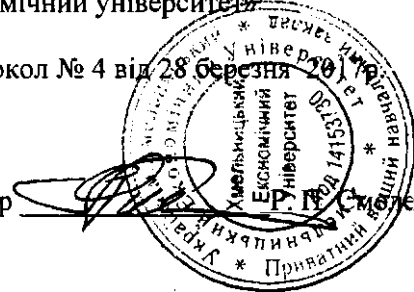
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ПВНЗ «Хмельницький економічний університет»

Протокол № 4 від 28 березня 2017 року

Ректор

ПРОГРАМА

вступного фахового випробування на освітньо - кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст» за напрямом підготовки 072 - «Фінанси, банківська справа та страхування» на основі здобутого освітньо - кваліфікаційного рівня «Кваліфікований робітник»

ЗМІСТ

Вступ

Зміст програма

Модуль 1. Фінанси

Структура екзаменаційного білета

Критерії оцінювання письмових відповідей на іспиті

Рекомендована література

Додаток

ВСТУП

Мета вступного випробування — комплексна перевірка знань вступників, які вони отримали в результаті вивчення циклу дисциплін, передбачених освітньо кваліфікаційним рівнем «Кваліфікований робітник».

Вступник повинен продемонструвати фундаментальні та професійно- орієнтовні знання та умінні, здатність вирішувати типові професійні завдання, передбачені програмою вступу.

Вимоги до вступних випробувань. Вступні випробування охоплюють фахові предмети, які передбачені навчальними планами освітньо - кваліфікаційного рівня «Кваліфікований робітник» та складаються із теоретичних, тестових та практичних завдань. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програми. Програма вступних випробувань побудована за синтетичним міжпредметним принципом і охоплює питання, що в рамках освітньо- професійної програми підготовки молодшого спеціаліста визначають наявність у випускника здібностей виконувати функції, визначені освітньо-кваліфікаційною характеристикою молодшого спеціаліста: аналітичну, нормопроектну, організаційну, обліково-статистичну, контрольну, а також умінь аналізувати наукову інформацію, розробляти рекомендації щодо впровадження результатів досліджень, організувати управління фінансовими потоками суб'єктів господарювання й сплатою податків та обов'язкових зборів, застосовувати на практиці набуті теоретичні знання з питань грошей та кредиту, механізму видачі та погашення кредитних послуг у формі факторингу, овердрафту, фінансового лізингу та кредитоспроможності клієнтів, організації грошової та кредитної систем, ролі банків у забезпеченні економічного зростання суб'єктів господарювання. Програма вступних випробувань охоплює питання з нормативної фахової дисципліни: Фінанси.

ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

МОДУЛЬ 1. ФІНАНСИ

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ. СУТЬ І ФУНКЦІЇ ФІНАНСІВ

Предмет фінансової науки.

Фінанси як економічна категорія. Історичні аспекти становлення, функціонування та розвитку фінансів. Об'єктивні передумови існування фінансів. Характерні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Двоїста сутність фінансів. Фінанси як суспільні, економічні, грошові, розподільчі, фондоутворюючі відносини. Фінансові фонди як матеріальні носії фінансових відносин.

Функції фінансів. Розподільча функція та механізм її дії в ринкових умовах. Первинний і вторинний фінансовий розподіл. Об'єкти і суб'єкти фінансового розподілу.

Контрольна функція фінансів. Суспільне призначення фінансового контролю як форми реалізації контрольної функції фінансів. Дискусійні питання щодо суті і функцій фінансів.

Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями в процесі вартісного розподілу. Фінанси і ціна. Фінанси і заробітна плата. Фінанси і кредит.

Фінансові ресурси, їх суть і призначення. Класифікація фінансових ресурсів. Роль і значення централізованих фондів у забезпеченні загальнодержавних потреб. Децентралізовані фінансові ресурси: суть, склад, роль у фінансуванні потреб розширеного відтворення. Фінансові резерви: види та методи формування. Механізм формування та використання фінансових ресурсів суспільства.

ТЕМА 2. ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

Фінансова політика — складова частина економічної і соціальної політики. Ланки фінансової політики. Фінансова стратегія. Фінансова тактика. Фінансова політика України на сучасному етапі.

Суть фінансового механізму і його складові елементи. Фінансові методи. Фінансові важелі, стимули, санкції. Організаційна структура і правовий режим фінансового механізму. Взаємодія фінансового механізму з господарським механізмом і фінансовою політикою.

Управління фінансами. Об'єкти і суб'єкти управління. Функціональні ланки процесу управління фінансами. Стратегічне й оперативне управління. Функції Президента, законодавчих і виконавчих органів влади та управління в галузі загального керівництва фінансами. Повноваження Міністерства фінансів і його структур у сфері оперативного управління фінансами. Управління фінансами на рівні міністерств, відомств, підприємств, домогосподарств. Автоматизовані системи управління фінансами.

Фінансове планування: суть, принципи, завдання. Етапи і методи фінансового планування. Система фінансових планів, їх характеристика. Зведений баланс фінансових ресурсів держави. Фінансове планування на загальнодержавному, галузевому та територіальному рівнях. Фінансові плани підприємств та організацій. Реформування фінансового планування в умовах розвитку ринкових відносин.

Фінансовий контроль. Суть, мета, завдання фінансового контролю. Принципи фінансового контролю. Класифікація фінансового контролю. Види, форми, методи фінансового контролю. Органи фінансового контролю та їх повноваження. Напрями підвищення дієвості фінансового контролю.

ТЕМА 3. ФІНАНСОВА СИСТЕМА

Сутність фінансової системи та принципи побудови. Структурні елементи фінансової системи.

Організаційні основи функціонування фінансової системи.

Взаємозв'язок між окремими ланками фінансової системи.

ТЕМА 4. ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Суть, функції, основи організації фінансів підприємств. Форми фінансування підприємницької діяльності. Класифікація грошових нагромаджень підприємств.

Фінанси комерційних підприємств. Комерційний розрахунок і самофінансування. Грошові нагромадження підприємств. Валовий дохід, порядок його розподілу. Валовий і операційний прибуток. Соціально-економічне значення прибутку і порядок його розподілу. Показники рентабельності. Фонди цільового фінансування, що формуються за рахунок прибутку.

Фінанси підприємств різних форм власності, організацій і підприємств, що здійснюють неприбуткову діяльність. Форми й методи фінансового забезпечення установ невиробничої сфери. Кошторисне фінансування бюджетних організацій. Нормування бюджетних асигнувань. Бюджетне фінансування установ освіти, науки, підготовки кадрів, охорони здоров'я, соціального забезпечення. Позабюджетні кошти бюджетних установ, їх види та порядок використання.

Фінанси громадських організацій і благодійних фондів. Джерела фінансування громадських організацій.

ТЕМА 5. ПОДАТКИ

Суть податків і їх характерні ознаки. Елементи податку. Об'єкти оподаткування. Суб'єкт, платник, носій податку. Джерела сплати податків. Масштаб вимірювання податкової бази. Податкова ставка. Податкові пільги.

Класифікація податків. Види податків. Прямі податки. Непрямі податки.

Податкова система: суть, структура, основи побудови. Принципи і методи оподаткування. Податкова політика України на сучасному етапі. Критерії формування податкової політики.

Податок на додану вартість (ПДВ). Соціально-економічна суть ПДВ. Платники, об'єкт, база нарахування податку. Пільги й ставки ПДВ. Порядок обчислення ПДВ до сплати в бюджет.

Механізм справляння акцизного збору.

Платники, об'єкти оподаткування податку на прибуток підприємств. Пільги та ставки податку.

Порядок сплати до бюджету.

Основи прибуткового оподаткування населення. Категорії платників податку. Сукупний оподатковуваний дохід як об'єкт оподаткування. Пільги з податку на доходи з фізичних осіб. Побудова шкали ставок оподаткування. Особливості оподаткування доходів громадян не за місцем основної роботи. Декларація про доходи громадян. Порядок проведення перерахунку податку на доходи з фізичних осіб. Оподаткування доходів громадян від підприємницької діяльності.

Платежі за ресурси. Майнове оподаткування. Єдиний митний тариф і державне мито. Місцеві податки і збори. Інші податкові платежі до бюджету.

ТЕМА 6. БЮДЖЕТ

Бюджет, як економічна та юридична категорія. Об'єктивні передумови функціонування бюджету держави. Соціально-економічне значення бюджету. Бюджет як економічна категорія. Бюджет як централізований фонд. Бюджет як основний фінансовий план держави. Розподільча і контрольна функції бюджету. Бюджетний механізм фінансового регулювання економіки. Доходи бюджету. Видатки бюджету. Бюджетна політика на сучасному етапі.

Структура і принципи побудови бюджетної системи. Поняття бюджетного устрою. Види бюджетів України. Зведений бюджет. Державний бюджет. Бюджети територіальних громад. Розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи. Бюджетні права органів державної влади і управління. Бюджетне регулювання. Поняття закріплених і регулюючих доходів. Дотації, субсидії, субвенції і їх роль у збалансуванні місцевих бюджетів. Бюджетні резерви.

Роль і призначення бюджетної класифікації. Бюджетна класифікація доходів, видатків бюджету, бюджетного фінансування, державного боргу.

Бюджетний процес. Поняття та основні елементи бюджетного процесу. Організація бюджетного планування. Порядок складання, розгляду, затвердження державного і місцевих бюджетів. Виконання бюджетів. Складання звітів про виконання державного і місцевих бюджетів та їх затвердження. Касове виконання дохідної й видаткової частин державного і місцевих бюджетів.

Економічна суть доходів Державного бюджету України. Форми і методи мобілізації грошових коштів до бюджету. Класифікація доходів бюджету. Податкові надходження. Неподаткові надходження. Доходи від операцій з капіталом. Офіційні трансферти.

Соціально-економічна суть видатків бюджету. Напрями використання бюджетних коштів. Видатки державного бюджету на розвиток економіки і науки. Склад і структура бюджетних асигнувань на соціально-культурні заходи і соціальний захист населення. Фінансування потреб національної оборони і державного управління.

Бюджетний дефіцит. Поняття і причини виникнення. Джерела фінансування дефіциту бюджету. Види бюджетного дефіциту.

Методи покриття бюджетного дефіциту. Шляхи подолання бюджетного дефіциту.

Бюджетний дефіцит та його вплив на розвиток економіки.

ТЕМА 7. ДЕРЖАВНИЙ КРЕДИТ І ДЕРЖАВНИЙ БОРГ

Економічна суть державного кредиту. Роль державного кредиту у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави й фінансуванні дефіциту бюджету. Взаємозв'язок і відмінності між державним і банківським кредитом.

Види і форми державного кредиту. Внутрішній і зовнішній державний кредит. Державні позики. Державні грошово-речові лотереї. Використання ощадних вкладів для кредитування потреб держави. Державний позиковий фонд.

Класифікація державних позик. Правове оформлення державних позик. Види державних цінних паперів, порядок їх емісії та погашення. Способи коригування державної позикової політики.

Державний борг. Капітальний і поточний державний борг. Причини виникнення і наслідки зростання державного боргу. Джерела погашення державного боргу. Управління державним боргом.

ТЕМА 8. МІСЦЕВІ ФІНАНСИ

Суть і склад місцевих фінансів. Роль місцевих фінансів у реалізації соціально-економічної політики адміністративно-територіальних формувань.

Фінансові ресурси місцевого самоврядування. Місцеві бюджети. Доходи і видатки місцевих бюджетів. Загальнодержавні податки і збори, закріплені за місцевими бюджетами. Роль місцевих податків і зборів у формуванні доходів місцевих бюджетів. Види неподаткових надходжень до місцевих бюджетів.

Склад і структура місцевих бюджетів. Видатки бюджетів територіальних громад на потреби місцевого самоврядування. Джерела надходжень та основні напрями використання. Фінансові ресурси інших органів місцевого самоврядування.

ТЕМА 9. СОЦІАЛЬНІ ЦІЛЬОВІ ФОНДИ ДЕРЖАВИ

Соціально-економічна роль фондів цільового призначення. Класифікація фондів цільового призначення. Джерела формування фінансових ресурсів фондів і напрями фінансування.

Характеристика загальнодержавних позабюджетних фондів, що створені в Україні.

Цільові державні фонди як складова частина спеціального фонду державного бюджету. Необхідність існування цільових фондів. Види цільових державних фондів.

Пенсійний фонд України: призначення, джерела формування, напрями використання. Порядок нарахування і оплати обов'язкових страхових внесків на пенсійне страхування підприємствами й громадянами.

Фонд соціального страхування на випадок тимчасової втрати працездатності: призначення, джерела формування, шляхи використання. Платники, об'єкт нарахування, ставки, джерела сплати обов'язкових платежів на соціальне страхування. Терміни сплати страхових внесків до бюджету.

Призначення, джерела формування, напрями використання фонду соціального страхування на випадок безробіття. Механізм справляння обов'язкових страхових внесків на випадок безробіття.

Фонд загальнообов'язкового соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань: призначення, порядок формування та використання.

Значення соціальних фондів для фінансової системи в ринкових умовах.

ТЕМА 10. СТРАХОВИЙ РИНОК

Економічна необхідність, суть і роль страхування. Фінансові відносини у сфері страхування. Форми і методи страхового захисту. Система страхових фондів. Класифікація страхування за об'єктами і ознакою ризику. Обов'язкове й добровільне страхування, принципи їх реалізації.

Страховий ринок. Поняття страхового ринку та його організаційна структура. Учасники страхового ринку. Організаційні форми функціонування страхових компаній.

Формування й розвиток страхового ринку в Україні.

Державний нагляд за страховою діяльністю. Ліцензування страхової діяльності.

ТЕМА 11. ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Суть фінансового ринку, його роль у мобілізації та перерозподілі фінансових ресурсів. Класифікація фінансових ринків. Ринок позикових капіталів. Ринок цінних паперів. Первинний і вторинний фінансові ринки. Механізм функціонування фінансового ринку.

Цінні папери як форма фіктивного капіталу. Види цінних паперів та їх характеристика. Пайові цінні папери. Боргові цінні папери. Похідні цінні папери. Приватизаційні цінні папери.

Правове регулювання фінансового ринку. Порядок реєстрації та обігу цінних паперів. Діяльність із випуску та організації обігу цінних паперів. Учасники ринку цінних паперів. Емітенти, інвестори та фінансові посередники.

Фондова біржа. Організація роботи фондової біржі. Порядок допуску цінних паперів до обігу на фондових біржах. Біржові операції та порядок розрахунків при їх здійсненні.

Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.

ТЕМА 12. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

Поняття фінансового механізму зовнішньоекономічних відносин. Суб'єкти й види зовнішньоекономічної діяльності. Правові норми регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Валютне регулювання. Валютні обмеження. Використання валютних надходжень.

Валютний курс і валютний паритет. Форми і види валютних курсів. Методика встановлення валютного курсу в Україні. Конвертованість валют.

Валютні ринки. Поняття і види валютних ринків. Правове регулювання діяльності міжбанківської валютної біржі. Організація і порядок роботи біржового валютного ринку. Котирування іноземних валют. Валютні операції. Операції типу "спот", форвардні операції, механізм їх здійснення.

Розвиток валютного ринку в Україні.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Розкрийте питання:

- 1.....
(10 балів).....
- 2.....
(10 балів).....
- 3.....
(40 балів) *Вкажіть вірну відповідь до тестових завдань*.....

Виконайте практичні завдання та проаналізуйте отримані результати:

- 4.....
(20 балів).....
- 5.....
(20 балів).....

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВИХ ВІДПОВІДЕЙ НА ІСПИТІ

Атестаційна комісія оцінює письмові відповіді вступників (на кожне завдання окремо) за такими критеріями:

10 балів - вірна й вичерпна відповідь на поставлене запитання, яка відображає повне і глибоке засвоєння теоретичного і методичного матеріалу.

20 балів вірно розв'язана задача з належними стислими поясненнями проведених розрахунків і висновками.

40 балів за вірну відповідь на всі тестові завдання. Одна вірна відповідь 2 бали.

5 балів - в цілому привільна відповідь, що відображає здатності до узагальнення, але неповна за змістом, або має окремі неточності в формулюваннях, використанні формул, помилками у визначенні проміжних та кінцевих результатів задачі (ситуації).

0 балів — неправильна або неповна відповідь на теоретичне запитання, не наведена аргументація, незадовільні знання понятійного апарату або відповідь відсутня, не розв'язана задача (ситуація), відсутня вірна відповідь на тестові завдання.

За підсумками вступного фахового іспиту вступник може набрати від 0 до 100 балів включно.

Якщо вступник набрав менше 50 балів, то результат іспиту незадовільний.

Примітка.

У разі використання заборонених джерел вступник на вимогу представників приймальної комісії залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996. - К.: Преса України . - 1997. - 80 с.
2. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р. №436- IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>
3. Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
4. Податковий кодекс України/[Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
5. Закон України Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2464-17>
6. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про страхування" від 04.10.2001р. № 2745-III. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/main.cgi?nreg>
7. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття" від 2 березня 2000 р. № 1533-III // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — №22.
8. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 №280/97-ВР // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%P0%B2%P1%80>
9. Закон України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів" від 01.07.2004 р. № 1961-IV.
10. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 №2121-111 зі змінами та доповненнями// [Електронний ресурс] . - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>
11. Закон України «Про страхування» від 7.03.1996 №85/96-ВР // [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
8. Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок» від 23.02.2006 № 3480-IV // [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
9. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996 № 448/96-ВР [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=M48%2F96-%E2%F0>.
12. Про затвердження інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова НБУ (від 21.01.2004 N 22) [Електронний ресурс] . - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0377-04>.
13. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження Порядку оформлення результатів документальних перевірок щодо дотримання податкового, валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи державної податкової служби, платниками податків -фізичними особами" від 01.02.2011 / [Електронний ресурс] . - Режим доступу: http://www.sta.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=310772&cat_id=308194.
14. Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.10 № 1013 "Про затвердження форм податкових розрахунків з плати за користування надр" від 28.01.2011 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.sta.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=356472&cat_id=305978.
15. Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.10 № 1030 "Про затвердження форми Декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання Декларації акцизного податку" від 28.01.2011 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.sta.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=211014.
16. Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. Фінанси підприємств Навч. посіб.

- для самост. вивчення дисципліни. — 2-ге вид., випр. і доп. — К.: Знання-Прес, 2006. — 287 с.
17. Азаренкова Г. М. Менеджмент фінансових потоків економічних агентів : моногр. / Г. М. Азаренкова. - К. : Нац. банк України, 2009. - 335 с.
 18. Арістова А. М. Економічний аналіз діяльності фінансових посередників : навч. посіб. / А. М. Арістова. - К., 2009. - 332 с.
 19. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа / В.Д Базилевич, К.С. Базилевич. - К.: Знання, 2006.-238 с.
 20. Банківські операції [Текст]: підруч. / О. В. Дзюблик [та ін.]; ред. О. В. Дзюблик ; Тернопільський національний економічний ун-т. - Т. : [Вид-во ТНЕУ "Економічна думка"], 2009. - 696 с.
 21. Банківські операції [Текст] : підручник / А. М. Мороз [та ін.]; заг. ред. А. М. Мороз; Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана". - 3-тє вид., переробл. і доп. - К.: КНЕУ, 2008. - 608 с.
 22. Бодюк А. В., Дусяк С. П. Оподаткування населення: Навчальний посібник / Бодюк А. В., Дусяк С. П. - К.: Кондор, 2009 - 230с.
 23. Бюджетна система: Навч. посіб. / Чала Н.Д., Лазоренко Л.В. — К., 2010. — 223 с.
 24. Булгакова С. О., Єрмошенко Л. В. Бюджетна система України: Опорний конспект лекцій. — К.: КНТЕУ, 2006. — 98 с.
 25. Варналій З.С. Податкова політика України:навч.посіб. / З.С. Варналій. -К.: «Ліра-К».-2011.-508С.
 26. Внукова Н.М. та ін. Іпотечний ринок [Текст]: конспект лекцій / Н. М. Внукова, О. Є. Бажанов ; Харківський національний економічний ун-т. - Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. - 196 с.
 27. Вовчак О.Д. Страхування: навчальний посібник. - Львів: «Новий Світ - 2002», 2006. - 480 с.
 28. Гроші та кредит. [Текст]: навч.- метод, посіб. для самост. вивч. дисципліни / М. І. Мирун [та ін.]; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". - Вид. 3-тє, переробл. і допов. - К.: КНЕУ, 2008. - 176 с : табл. - Бібліогр.: с. 173-174.
 29. Гусакова О.С. Податковий облік: Навчальний посібник /О.С. Гусакова.- К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 360 с.
 30. Демиденко Л.М. Податкова система: Навчальний посібник / Л.М.Демиденко - К.:Центр учбової літератури. - 2007. - 184 с.
 31. Довгошия Н.О. Страхування в запитаннях та відповідях: Навчальний посібник / Н.О. Довгошия. - К.: Центр навчальної літератури, 2010. - 320 с.
 32. Іванов Ю.Б. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій / Ю.Б. Іванов.- К.: «Ліра-К».-2010.-492с.
 33. Євтух О. Т. Фінансовий менеджмент для магістрів і не тільки : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. Т. Євтух, О. О. Євтух. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 407 с.
 34. Коваленко Ю. М. Управління фінансовими інвестиціями / Ю. М. Коваленко ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Ірпінь, 2010. - 350 с.
 35. Куркін М. В. Контроль та захист економічної безпеки діяльності підприємств : навч. посіб. / М. В. Куркін, В. Д. Понікаров, Д. В. Назаров. - Харків: ІНЖЕК, 2010. - 300 с.
 36. Лютий І. О. та ін. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І.О.Лютий, Л.М. Демиденко, М.В. Романюк. - К.:Центр учбової літератури. - 2009. - 456 с.
 37. Маглаперідзе А.С., Храпкіна В.В. Податковий менеджмент:навч.посіб. - К.:ЦУЛ,2009.-328 с.
 38. Машина Н.І. Міжнародне страхування: Навчальний посібник / Н.І. Машина. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 504 с.
 39. Мельник В. М.Оподаткування підприємницької діяльності в Україні: Навчальний посібник / В. М. Мельник - К.: Кондор, 2009 - 160с.